

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Dr. Vincze Gergely Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve felperesnek** a Dr. Horváth - Dr. Jakab Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve alperes** ellen társasági határozat felülvizsgálata iránt indított, a fellebbezési eljárásban egyesített perében a Zala Megyei Bíróság 2008. január 22. napján kelt 4.G.40.096/2007/14. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 15. sorszám, valamint a Zala Megyei Bíróság 2007. november 19. napján kelt 3.G.40.132/2007/9. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 10., 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság 2008. január 22. napján kelt G.40.096/2007/14. szám alatti ítéletét részben megváltoztatja és az alperes napján megtartott közgyűlésén meghozott számú közgyűlési határozatait hatályon kívül helyezi, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A megyei bíróság 2007. november 19. napján kelt G.40.132/2007/9. sorszám alatti ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Az elsőfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzi és kötelezi a feleket, hogy az elsőfokú eljárásokban, illetve a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket viseljék.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes az egyesített perben előterjesztett kereseteiben - egyrészt - a Zala Megyei Bíróság, mint Cégbíróság szám alatti végzésével napjára összehívott alperesi közgyűlés határozatai felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (Gt.II.) 47. §. (1) bekezdése alapján (a továbbiakban: elsődlegese kereset); - másrészt - az alperes 2007. június 27. napján megtartott rendkívüli közgyűlésén meghozott 7/2007. (VI.27.) közgyűlési határozat felülvizsgálatát és hatályon kívül

helyezését a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.III.) 45. §-a alapján (a továbbiakban: másodlagos kereset).

Elsődleges keresetében előadta, hogy a felperes kisebbségi részvényesként az alperes 1.036.790.000,-Ft névértékű részvényével rendelkezik, mely a közgyűlésben 103.679 szavazatot biztosít a részére. A Gt.II. 51. §. (1) bekezdése alapján 2007. május 6. napjára összehívott közgyűlésen a közgyűlés levezető elnöke ("A") a felperes közgyűlésen megjelent részvényesi képviselője ("B") képviseleti jogának igazolását igényelte. Ennek előzményeként a 2006. december 19. napjára összehívott rendkívüli közgyűlésen a felperest "C" képviselte, akit "D" vezérigazgató hatalmazott meg a közgyűlésen történő eljárásra. A közgyűlés levezető elnöke ennek a meghatalmazásnak a szabályszerűségét kifogásolta, mivel a meghatalmazott a meghatalmazást nem írta alá, nem állt továbbá rendelkezésre hiteles magyar fordításban a felperes cégkivonata, illetve a rendelkezésre álló - nyelvű - okiratok magyar nyelvű tartalma nem volt ismert. Ezért a közgyűlés a 4/2006. (XII.19.) határozatával hívta fel a felperes képviseletében megjelenő személyt a képviselői meghatalmazása „legitimitása” 8 munkanapon belüli pótlására. A 2006. december 19-i közgyűlést a részvényesek felfüggesztették, azt 2007. január 17. napján folytatták. Az újabb ülésnapon a felperes képviseletében a jelenléti ívet "C" írta alá. Képviseleti joga igazolására a közgyűlés levezető elnökének átadta az "D" vezérigazgató által 2007. január 11. napján részére adott - közjegyzői okiratba foglalt - meghatalmazás 2007. január 16. napján kelt magyar nyelvű fordítását. Ennek ellenére a közgyűlés levezető elnöke változatlanul hiányolta a 4/2006. (XII.19.) közgyűlési határozatban meghatározott okiratok - így: a felperes cégkivonata - bemutatását, melyből "D" vezérigazgató képviseleti joga megállapítható lenne. Az alperes a felperes képviseletében ezen a közgyűlésen "C" mellett megjelent "B" ügyvéd is, a jelenléti ívet azonban csak "C" írta alá. A felperes képviseletében megjelenők által a képviseleti jog igazolására benyújtott okiratokat a közgyűlés nem fogadta el és az 1/2007. (I.17.) határozattal a felperest a szavazásból kizárta.

A 2007. május 3. napjára összehívott közgyűlésen a felperes részvényes képviseletében "B" meghatalmazott jelent meg, képviseleti jogát a 2006. december 20. napján kelt meghatalmazással igazolta. A közgyűlés levezető elnöke ("A") újra hiányosnak találta a képviseleti jog igazolását, a közgyűlési jegyzőkönyvben 5 pontban foglalta össze a megállapított hiányokat. Így: nem áll rendelkezésre a felperesről cégkivonat, melyből megállapítható lenne, hogy ki jogosult a felperes képviseletére (1.); a 2006. december 20. napján kelt, "B" részére adott meghatalmazásból nem derül ki, hogy azt meghatalmazóként ki írta alá (2.); az alperes alapszabálya VII./6. §-a szerint a meghatalmazás csak egy alkalomra érvényes, azonban "B" a 2006. december 20. napján kelt meghatalmazást már a 2007. január 17. napján megtartott közgyűlésen egyszer felhasználta (5.); a 4/2006. (XII.19.) határozattal a felperest már felhívták képviseleti joga hiányai pótlására, illetve az 1/2007. (I.17.) határozattal a szavazásból már kizárták (3., 4.). Ezek megállapítását követően a közgyűlés a 6/2007. (V.3.) határozattal a felperest a közgyűlési szavazásból kizárta.

Ezt követően a 2007. május 3. napján megtartott közgyűlés a 7.-9./2007. (V.3.) határozataival megerősítette a 2006. december 19. napján meghozott közgyűlési határozatait három igazgatósági tag visszahívásáról, a 10.-12./2007. (V.3.) határozataiban megerősítette a

2006. december 19-én meghozott három új igazgatósági tag megválasztásáról szóló határozatát, a 13/2007. (V.3.) közgyűlési határozattal ismételtén módosította alapszabályát a Gt.III. rendelkezéseinek megfelelően.

Keresetében a felperes azzal érvelt, hogy a 2007. május 3. napján megtartott közgyűlést megelőzően a felperest nem értesítették a cégkivonat szükségességéről, arra - a képviseleti jog igazolása céljából - a korábbi közgyűléseken sem volt szükség. Rámutatott, hogy az alperes - a felperes képviseletében a közgyűléseken jelentkező - "C" képviseleti jogát korábban nem vitatta, az alperes vezető tisztségviselői rendszeresen tárgyaltak a felperes képviselőjeként "C"-val, így a felperes részvénykönyvi bejegyzése során is. Rámutatott, hogy a vezérigazgató "D" által "C"-nek 2007. január 11. napján adott meghatalmazást ...országban közjegyzői okiratba foglalták, abból kitűnik, hogy a meghatalmazást "D" vezérigazgatóként adta, ezért - mivel az 1958. évi 38. tvr.-el kihirdetett magyar-szovjet jogsegélyegyezmény 14. cikke szerint ez az okirat Magyarországon is közokiratnak minősül - a Pp. 195. §-a alapján az alperest terheli az ellenkező bizonyítása, azaz: hogy a meghatalmazó képviseleti joga nem áll fenn. Így "C" a felperes képviseletében a felperes közgyűlésen való képviseletére 2006. december 20-án meghatalmazást adhatott "B" ügyvédnek. Arra a hivatkozásra, hogy ezt a meghatalmazást az ügyvéd többször használta fel, előadta, hogy a 2007. január 17. napján megtartott közgyűlés csak a 2006. december 19-i közgyűlés folytatása volt, viszont - a megyei bíróság nem jogerős ítélete szerint - a 2006. december 19.-i közgyűlés összehívása szabályszerűtlen volt, így az ott hozott határozatokat a bíróság hatályon kívül helyezte. Továbbá a 2007. január 17.-i közgyűlésen "C" járt el a felperes meghatalmazottjaként, az ügyvéd "B" csak "C"-t képviselte a közgyűlésen. Ezen túl az alperes létesítő okirata VII./6. §-a nem tartalmazhat eltérő rendelkezést a Gt.II. 221. §-ától, amely szerint a meghatalmazás vagy egy közgyűlésre, avagy - legfeljebb 12 hónapig tartó - meghatározott időre szólhat. Mivel a 2006. december 20-án kelt meghatalmazás időbeli korlátozást nem tartalmazott, ezért az 2007. december 20. napjáig szólt.

Az elsőfokú eljárás során keresetéhez több - a felperesi vezérigazgatótól származó - meghatalmazást is csatolt, így a 2006. december 16. és 2006. december 20. napján kelt "C" részére adott, valamint a 2007. április 26. napján kelt, "B" részére adott meghatalmazást.

Az alperes az elsődleges keresetre előterjesztett ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását indítványozta. Védekezésében kifejtette, hogy a vitatott közgyűlésen nemcsak a felperestől, hanem a további jogi személy részvényesektől is cégkivonattal, aláírási címpéldánnyal követelték meg a képviseleti jog igazolását. A felperest a 2007. május 3. napján megtartott közgyűlésen a szavazásból ténylegesen azért zárták ki, mert a képviselője által benyújtott, 2006. december 20. napján kelt meghatalmazásból nem derül ki, hogy - meghatalmazóként - azt ki adta és milyen minőségben. Utalt az alperes azon ismeretére, hogy ez a meghatalmazás "C"-től származik, azonban ennek a személynek a képviseleti joga - a felperes szervezeti képviselőjétől származó - meghatalmazással nem volt igazolva. Mivel a felperes cégkivonatot nem nyújtott be, nem lehet azt tudni, hogy ki a felperes szervezeti képviselője, milyen aláírási jogosultsággal. Ugyanakkor a 2006. december 20. napján kelt - "B" ügyvéd részére adott - meghatalmazást a felperes képviselője a 2007. január 17. napján megtartott közgyűlésen egyszer már felhasználta, így

azt - az alperes létesítő okirata VII./6. §-a szerint - a 2007. május 3. napján megtartott közgyűlésen nem használhatta fel. Rámutatott arra is, hogy a 2007. január 11. napján kelt meghatalmazás alapján "C" - képviseleti jog hiányában - 2006. december 20.-án nem hatalmazhatta meg "B" ügyvédet. Másfelől a 2007. január 11. napján kelt meghatalmazás 2007. május 3-án a képviseleti jogot kellőképpen nem igazolja, ugyanis addig megváltozhatott "D" képviseleti joga.

A felperes a 7/2007. (VI.27.) közgyűlési határozat felülvizsgálatát kérő - másodlagos - keresetében azt adta elő, hogy a társaság többségi tulajdonosa a "F" Kft. a társaság közgyűlésén 118.489 szavazattal rendelkezik. A 2007. június 27. napjára összehívott közgyűlés meghívójában 2. napirendi pontként szerepelt a "F" cégcsoport hitelfelvételével kapcsolatos óvadék és keresztgarancia kötelezettség vállalása. A napirendi pont részletes megtárgyalását követően a felperes, valamint más részvényesek nemleges szavazatával, de a többségi részvényes igenlő szavazatával a közgyűlés megszavazta a 7/2007. (VI.27.) határozatot, mellyel a társaság a "F" cégcsoport hitelfelvételével kapcsolatos óvadék és „kereszt készfizető kezesség” vállalását elfogadta, egyben felhatalmazta az igazgatóságot a banki okmányok aláírására.

A felperes érvelése szerint a határozat meghozatalánál a többségi részvényes "F" Kft. a Gt.III. 20. §. (5) bekezdése alapján nem szavazhatott volna, mivel a több milliárd forint kötelezettségvállalást eredményező biztosítékvállalás - a "F" cégcsoport vezetőjeként - a többségi részvényes "F" Kft-t részesítette előnyben, az alperes rovására. A közgyűlési felhatalmazás alapján a "F" Kft., illetve a cégcsoportjához tartozó további vállalatok (így az alperes) bármikor hitelszerződést és az ahhoz kapcsolódó biztosítéki óvadék- és kezességi szerződést köthet, amellyel az alperes vagyona és így részvényeinek értéke (benne a felperes részvényei) nagymértékben elértéktelenedik, miközben a "F" cégcsoport (benne: a "F" Kft.) vagyona azonnal és közvetlenül nő.

Az alperes erre a keresetre előterjesztett ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását indítványozta. Érvelése szerint a "F" Kft. a vitatott közgyűlési határozattal nem részesült előnyben, vele szerződést sem kell kötni. Viszont a cégcsoportnak a hitelintézetek a hitelfelvételnél előnyt biztosítanak azzal szemben, mintha külön-külön tárgyalnának a hitelfelvételről, ez az előny a csoport valamennyi tagját érinti, a biztosítéknyújtás pedig kölcsönösen szolgál valamennyi cégcsoport-tag javára. Kifejtette, hogy az alperes és a "F" cégcsoport nem vett még fel semmiféle hitelt, az alperes pedig nem nyújtott biztosítékot, így csak akkor vizsgálható a "F" Kft. (valamint cégcsoportja) előnyszerzése, amennyiben a tényleges hitelszerződések elkészülnek.

Az elsőfokú bíróság a G.40.096/2007/14. sorszám alatti ítéletével a 2007. május 3. napján megtartott közgyűlésen meghozott társasági határozatok felülvizsgálata iránti keresetet elutasította, egyben kötelezte a felperest az alperes perköltsége viselésére.

Határozata indokolásában az elsőfokú bíróság a Gt.II. 221. §. (3) bekezdése, valamint az alperes alapító okirata 2007. május 3. napján hatályos VII./6. §-a alapján megállapította, hogy az alperes közgyűlését levezető elnök jogszerűen vizsgálta részvényese - a felperes -

képviselőtében a közgyűlésen jelentkező személy meghatalmazásának érvényességét és szabályszerűségét. Értékelése szerint ennek körében vizsgálhatta azt is, hogy a felperes képviselőtében megjelenő személy meghatalmazása a felperesi szervezeti képviselőtől származik-e, illetve azt is, hogy a felperesnél ki rendelkezik szervezeti képviselői joggal. Elfogadva az alperes védekezését, rámutatott, hogy ehhez a felperesnek a „cégadatokat” hiteles magyar fordításban kellett volna rendelkezésre bocsátania, melynek szükségességére az alperes már a 2006. december 19.-i közgyűlésen felhívta. Mivel ez nem történt meg, az alperes közgyűlése okszerűen és indokoltan zárta ki a szavazásból a 2007. május 3-i közgyűlésen.

Az elsőfokú bíróság ezentúl vizsgálta az alperes alapító okirata VII./6. §-át és arra a következtetésre jutott, hogy az - eltérve a Gt.II. 221. §. (3) bekezdésétől - szabályozhatta úgy a meghatalmazás érvényességét, hogy az csak egy közgyűlésre szólhat. A felperes képviselőtében pedig **"B"** a 2006. december 20. napján kelt meghatalmazást használta fel a 2007. január 17.-i és a 2007. május 3.-i közgyűlésen is, amely szintén alapot adott a 6/2007. (V.3.) határozattal a felperes szavazásból kizárására. E tekintetben az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felperes azon érvelését, hogy a 2007. január 17-i közgyűlésen a felperest nem **"B"**, hanem **"C"** képviselte és **"B"** csak ez utóbbi személy meghatalmazottja volt, mivel a közgyűlés jegyzőkönyvében **"B"** meghatalmazottként volt feltüntetve.

Az elsőfokú bíróság a G.40.132/2007/9. sorszám alatti ítéletével a másodlagos keresettel támadott 7/2007. (VI.27.) közgyűlési határozatot hatályon kívül helyezte, egyben kötelezte az alperest, a felperes javára perköltség viselésére.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában tényként állapította meg, hogy a 2.300.390.000,-Ft jegyzett tőkéjű alperes - a 2007. június 27-i közgyűlés jegyzőkönyve szerint - a hitelkeretét 1.339.000.000,-Ft-tal kívánja megnövelni, míg a **"F"** cégcsoport teljes hitelfelvételének keretösszege 6.200.000.000,-Ft. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás adatai, így a vitás határozatot hozó közgyűlési jegyzőkönyv alapján megállapította, hogy csupán a közgyűlési határozatba foglalt az a lehetőség, hogy a **"F"** cégcsoport hitelfelvételére az alperes biztosítéki szerződést (óvadék- és készfizető kezességi szerződés) köt, önmagában megteremti azt a vagyoni előnyt, amely az alperes rovására szolgál. Ugyanis a cégcsoport fizetéseképtelensége esetén a hitelező bank jogosult eldönteni, hogy mely (készfizető) kezességvállalójától kívánja a cégcsoport tartozását behajtani (Ptk. 274. §. (2) bekezdés). Az alperes rovására szolgált az is, hogy az alaptőkéjét lényegesen meghaladó hitelfelvételért vállalt készfizető kezességet. Annak pedig nincs jelentősége, hogy tényleges hitelfelvételre és biztosítékvállalásra nem került sor, mert arra a közgyűlési határozat alapján bármikor sor kerülhet. Ezért elfogadta a felperes azon álláspontját, hogy a Gt.III. 20. §. (5) bekezdése alapján az előnyben részesítő határozatnál a többségi részvényes **"F"** Kft. nem szavazhatott volna. Alaposnak tartotta azt a felperesi érvelést is, hogy a közgyűlési határozat alapján a biztosítéki szerződést a **"F"** Kft.-vel kellene megkötni, amely szintén kizárja a szavazásból a többségi részvényt.

Az elsőfokú bíróság G.40.096/2007/14. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a

keresetének való helyt adást; míg az elsőfokú bíróság G.40.132/2007/9. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve - elsődlegesen - az elsőfokú bíróság ítélete megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását; míg - másodlagosan - az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára kötelezését.

A felperes fellebbezése indokolásában vitatta az elsőfokú bíróság bizonyítékok értékelésére vonatkozó tevékenységét, azt az elsőfokú ítéleti megállapítást, hogy a perben a felperes nem vitatta volna azt, hogy a 2007. május 3-i közgyűlésen ne állt volna rendelkezésre olyan cégirat a felperestől, melyből a felperes szervezeti képviselőjének személye egyértelműen megállapítható lett volna. Vitatta azt az ítéleti megállapítást is, hogy a felperes ne tette volna vitássá az elsőfokú eljárásban azt a tényt, hogy a 2006. december 20-i meghatalmazásból nem derül ki az aláíró személye és minősége. Ezekkel szemben az elsőfokú eljárás során igazolta, hogy **"D"**, a felperes szervezeti képviselője 2007. január 11. napján **"C"**-nak közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazást adott, a közjegyző pedig ellenőrizte a meghatalmazó jogképességét és képviseleti jogát is. Ismételten rámutatott, hogy az a közjegyzői okirat a magyar-szovjet jogsegély egyezmény 14. cikke szerint Magyarország területén közokiratnak minősül, felülhitelesítésére nincs szükség és teljesen bizonyítja az abba foglalt nyilatkozat megtételét. Ezért a közokiraton alapuló meghatalmazott (**"C"**) szabályszerűen adhatott meghatalmazást 2006. december 20.-án **"B"** ügyvédnek, így a felperes kizárása a 2007. május 3.-i szavazásból törvényellenes volt. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta a **"E"** tanú vallomását, aki azon túl, hogy az alperes munkavállalója egyben az alperes managementjének is tagja, így elfogult. Rámutatott, hogy azt nem vitatta, hogy a közgyűlés ne vizsgálhatná a részvényesi meghatalmazások tartalmát, alakiságát, viszont a közgyűlés a meghatalmazás tartalmára, alakiságára előírást, kötelezést nem állapíthat meg, mivel annak szabályai a Gt.-ben rögzítettek. A Gt.II. 221. §. (4) bekezdése erről csak annyit ír, hogy a meghatalmazást közokiratba, avagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell rögzíteni, cégkivonatot, illetve aláírási címpéldányt viszont nem követel meg. Az alperes logikáját elfogadva a közgyűlés levezető elnöke - parttalanul - olyan követelményeket állíthat fel, amelyeket a jogszabály nem ír elő, így akár a közgyűlés előtt egy nappal kiállított cégkivonatot követelhet meg. Jogi értékelése szerint az alperes azon létesítő okirati rendelkezése, amely nem teszi lehetővé a meghatalmazások többszöri felhasználását a Gt. eltérést nem engedő rendelkezésébe ütközik. Ugyanakkor a 2007. január 17. napján megtartott - egyébként „illegitim és emiatt figyelembe nem vehető” - közgyűlésen nem mint részvényesi meghatalmazott járt el **"B"** ügyvéd, hanem a meghatalmazott **"C"** jogi szakértőjeként. Ezt alátámasztja a közgyűlésről készült jegyzőkönyv is.

Az alperes fellebbezése indokolása szerint az elsőfokú bíróság az irányadó tényállást hiányosan állapította meg, a megállapított tényállásból pedig az elsőfokú bíróság feltételezéseken alapuló következtetést vont le. Így elmulasztotta az elsőfokú bíróság annak figyelembevételét, hogy az alperes maga is része a **"F"** cégcsoportnak, ugyanis az alperesben a **"F"** Kft. többségi részvényes. Kifejtette, hogy nem a bankok igénylik a cégcsoport cégeinek közös finanszírozását, hanem a cégcsoport cégei fordulnak ezzel az igényükkel a hitelintézetekhez, azért, hogy kedvezőbb feltételek mellett jussanak hitelhez. Ezt a közös hitelfelvételt a bankok is kedvezően kezelik, mivel a cégcsoportos

kötelezettségvállalással csökken a banki kockázat is. Az elsőfokú bíróság álláspontját azért nevezte téves feltevésnek, mert az abból indult ki, hogy az alperes a cégcsoport tagjaiért való kezességvállalás fejében nem kap semmit, azonban a csoportos hitelfelvételnél a cégcsoportba tartozó tagok - valamennyien - egymás tartozásáért vállalnak felelősséget, így az alperes által felvett hitelért kezességet vállal a "F" cégcsoport többi tagja is.

Fellebbezésében vitatta azt az ítéleti ténymegállapítást is, hogy a "F" Kft. többségi szavazatával több milliárd forintos kötelezettségvállalást eredményező biztosítéki szerződés aláírására kényszeríti az alperest, mivel az alperes ügyvezetése csak olyan kötelezettséget kíván vállalni, amely a cég számára nem biztosít egyoldalú hátrányt. Ezért sem került sor mindeztáig cégcsoportos hitelfelvételre, ugyanis a bankok a várt kedvezményeket ez idáig nem biztosították. Azzal érvelt, hogy a cégcsoportos hitelfelvetelek azért terjedtek el a hitelezési gyakorlatban, mert kölcsönös előnyt nyújtanak a hitelintézetnek és a hitelfelvevőknek is, ugyanis a csoport tagja a cégcsoport más tagjainak segítségével tudja átvészelni az esetleges fizetési nehézséget. A 7/2007. számú közgyűlési határozattal pedig önmagában nem állt elő a "F" Kft. részére vagyoni előny, hiszen csak a konkrét - és még meg nem kötött - szerződések döntenek el a kezességek sorrendjét és a kötelezettségvállalások módját. Indokolatlannak tartotta azt az elsőfokú ítéleti megállapítást is, hogy a tervezett hitelfelvétel kockázata abban rejlik, hogy az alperes jegyzett tőkéjét jelentősen meghaladta volna. Rámutatott, hogy a hitelfelveteleit nem az alaptőkéjéhez, hanem a saját tőkéjéhez, illetve a tervezett éves forgalmához igazította, így egy-egy időszakban alaptőkéjét jóval meghaladó hitelt finanszírozott a korábbi években is. Az óvadék nyújtására vonatkozó kötelezettségvállalásra azt adta elő, hogy óvadékot ebben a konstrukcióban csak a többségi részvényes alperesi törzsrészvényei képeznék, melyek a többségi részvényes és nem pedig az alperes tulajdonában vannak.

Végül úgy vélte, hogy akkor járt volna az elsőfokú bíróság helyesen, amennyiben bizonyítási indítványára beszerzi a "F" cégcsoport további tagjai kötelezettségvállalásait az alperes javára, mert ebben az esetben lehetett volna állást foglalni abban a kérdésben, hogy a kölcsönös kötelezettségvállalások a cégcsoport egyes tagjaira előnyt, vagy hátrányt jelentenek.

Az alperes felperesi fellebbezésre előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság G.40.096/2007/14. sorszám alatti ítélete helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárásban előadott ellenkérelméből kiemelte, hogy a felperes - korábbi tárgyalási nyilatkozata ellenére - mégis csatolta a felperes orosz jog szerinti cégkivonatát. A 2006. december 20-án kelt meghatalmazással kapcsolatban utalt arra, hogy a "C" meghatalmazását igazoló közjegyzői okirat ennél az időpontnál később kelt. "E" tanúvallomását kifogásoló fellebbezési tényelőadásra azt adta elő, hogy ez a személy a közgyűlés idején már nyugdíjba vonulása előtt állt.

A felperes alperesi fellebbezésre előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében a G.40.132/2007/9. sorszám alatti ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint a kezességvállalás lényegéből következik az, hogy a szavazás során az alperes (helyesen: a "F" Kft.) nem vehetett részt.

Az alperes fellebbezése alapos, míg a felperes fellebbezése túlnyomórészt alapos.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az egyesített perben az elsőfokú eljárásban eljáró bíróságok a döntésükhöz szükséges tényállást nagyjából helytállóan állapították meg, az ítélőtábla azonban az abból levont jogkövetkeztetéssel - a 2007. május 3-i közgyűlési határozatokra vonatkozó kereset elutasításával, illetve a 7/2007. (VI.27.) közgyűlési határozat hatályon kívül helyezésével - nem értett egyet.

I.

Az ítélőtábla egyetértett az elsőfokú bíróság - a G.40.096/2007/14. sorszám alatti ítéletében kifejtett - azon álláspontjával, hogy a 2007. május 3. napján megtartott közgyűlésen a közgyűlést levezető elnök a Gt.II. 221. §. (3)-(4) bekezdései alapján jogszerűen vizsgálta a közgyűlésen a részvényesek képviseletében jelentkező személyek meghatalmazásának alaki- és tartalmi szabályszerűségét. Ez a vizsgálat - amellett, hogy a meghatalmazást a Gt.II. 221. §. (4) bekezdésében meghatározott okiratba foglalták - kiterjedhet arra is, hogy a meghatalmazó - szervezeti képviselőként - képviselheti-e a részvényes jogi személyt. A meghatalmazó képviseleti jogának igazolásához azonban nem feltétlenül szükséges cégkivonat, avagy a részvényes személyes joga szerinti cégregiszter igazolása a képviseleti jogról, arra elegendő bármely olyan okirat, amely a meghatalmazó szervezeti képviseleti jogát kétséget kívül alátámasztja.

Annak a kérdésnek az eldöntésénél, hogy az alperes közgyűlése a 6./2007. (V.3.) határozattal - a képviseleti jog igazolásának hiányában - jogszerűen zárta-e ki a felperest a közgyűlési szavazásból, az ítélőtábla álláspontja szerint csak azt kellett vizsgálni, hogy a felperes részvényes képviseletében ezen a közgyűlésen megjelenő meghatalmazott a képviseleti jogát kellőképpen igazolta-e, és így valósak-e a közgyűlési levezető elnök által a közgyűlési jegyzőkönyvben 1-5. pontban rögzített kifogások. Nincs azonban közvetlen jelentősége annak, hogy a megelőző, 2006. december 19. napján megtartott (majd 2007. január 17. napján folytatott) közgyűlésen a felperes nevében jelentkező meghatalmazott képviseleti joga igazolt volt-e, mivel ezen közgyűlési szavazásból kizárását a felperes jelen perbeli keresetében nem sérelmezte.

A közgyűlési levezető elnök által a jegyzőkönyvben rögzített kifogásokat áttekintve: megállapítható, hogy a 2007. május 3.-i közgyűlésen ugyan cégkivonat (1. pont) nem állt rendelkezésre az ... országi ... Köztársaságában bejegyzett felperesről, azonban a Gt.II. 221. §-a - a fent már említettek szerint - a részvényesi képviselő képviseleti jogának igazolásához nem írja elő a jogi személy részvényes cégkivonata bemutatását. A meghatalmazó szervezeti képviseleti joga nemcsak cégkivonattal igazolható, így a részvényesi jogok gyakorlása cégkivonat bemutatásától nem tehető függővé.

A felperest - nem vitásan - az alperes részvénykönyvébe bejegyezték, a részvénykönyvi bejegyzés alapján részvényesi jogait (Gt.II. 198. §. (2) bekezdés) - így a közgyűlésen való részvételi jogát is (Gt.II.227.§) - gyakorolhatja.

A 2007. május 3. napján megtartott közgyűlésen - a szervezeti képviselő képviseleti jogának igazolására - a felperes cégkivonatára már csak azért sem volt szükség, mert a felperes részvényesi képviselője a 2007. január 17. napján folytatott közgyűlésen az alperesnek már átadta azt a 2007. január 11. napján kelt - oroszországi közjegyző által közjegyzői okiratba foglalt - meghatalmazás 2007. január 16. napján kelt magyar nyelvű fordítását, amely nemcsak a meghatalmazott "C" képviseleti jogát, hanem a meghatalmazó "D" szervezeti képviseleti jogát is igazolta. A G.40.096/2007/5. szám alatt elfekvő közjegyzői okirattól kitűnően ugyanis az ...országi közjegyző a meghatalmazás közjegyzői okiratba foglalását megelőzően a meghatalmazó "D" személyazonosságát és képviseleti jogát is ellenőrizte. A felperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy ez a közjegyzői okirat - az 1958. évi 38. tvr.-el kihirdetett magyar-szovjet jogsegélyegyezmény 14. cikke (2) bekezdése szerint - a magyar jog szerint is közokiratnak (Pp. 195. §.) minősül, így teljesen bizonyítja mind a meghatalmazás tényét, mind a meghatalmazó "D" szervezeti képviseleti jogát. Ezért a 2007. május 3. napján megtartott közgyűlésen a közgyűlés levezető elnöke jogszabálysértően igényelt cégkivonatot a (szervezeti) képviseleti jog igazolására.

A felperesi részvényesi képviselő meghatalmazásával kapcsolatos további kifogás (2. pont) az volt, hogy a 2006. december 20.-án kelt meghatalmazásból nem derült ki, hogy azt ki írta alá és milyen minőségben „orosz részről”. A közgyűlés levezető elnöke ezt a kifogást annak ellenére támasztotta, hogy a perbeli nyilatkozata (G.40.096/2007/4. szám) szerint az alperes „hivatalos tudomással” rendelkezett arról, hogy a "B" részvényesi képviselő részére adott meghatalmazást "C" írta alá. A 2007. május 3. napján megtartott közgyűlésen a meghatalmazó "C" képviseleti jogának hiányára - a fentiek szerint - az alperes már nem hivatkozhatott, ugyanis birtokában volt a 2007. január 11. napján közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazás.

Az nem kétséges, hogy "C"-t képviseleti jogának fennálltát 2006. december 20.-án (akkor, amikor "C" további meghatalmazást adott "B" részére) nem igazolta a későbbi, 2007. január 11-i keltezésű ("D"-től kapott) meghatalmazása, viszont erre a tényre a 2007. május 3. napján megtartott közgyűlés jegyzőkönyvében (a 2. pontban) az alperes nem hivatkozott, hanem csupán jelen perben (G.40.096/2007/10.). A képviseleti joggal kapcsolatos alaki- és tartalmi kifogások pedig csak a közgyűlésen hozhatóak fel, azok a társasági határozat felülvizsgálata iránti perben nem bővíthetőek. Ugyanakkor erre a perben utólagosan felhozott kifogásra a felperes csatolta (G.40.096/2007/11/F/2.) a 2006. december 20. napján kelt meghatalmazást, mellyel "D" vezérigazgató a felperes nevében képviseleti joggal ruházta fel "C"-t. Mindezek miatt a közgyűlési jegyzőkönyv 2. pontjában meghatározott kifogás alapján sem volt a felperes kizárható a közgyűlési szavazásból.

A közgyűlési jegyzőkönyv 3.-4. pontjában meghatározottaknak a felperesi részvényesi képviselő képviseleti jogának igazolása szempontjából részben azért nem volt jelentősége, mert azok nem a 2007. május 3.-i közgyűlésre vonatkozó képviseleti jog igazolásával

kapcsolatosak; részben pedig azért sem, mert - a felperes helytálló hivatkozása szerint - a 2006. december 19. napján megtartott közgyűlésen meghozott határozatokat (és így a felfüggesztés után 2007. január 17-én folytatott közgyűlés határozatait) a Zala Megyei Bíróság másodfokú eljárásban jogerőre emelkedett ítéletével (a Győri Ítéltábla 2008. május 7. napján kelt Gf.II.20.278/2007/6. számú határozata) hatályon kívül helyezte. Ezért a bírósági határozattal hatályon kívül helyezett 4/2006. (XII.19.) és 1/2007. (I.17.) határozatra jogot (jogkövetkezményt) alapítani nem lehet. Ugyanakkor a közgyűlési jegyzőkönyv 4. pontjában meghatározott kifogással kapcsolatban megállapítható, hogy a 2007. január 17. napján megtartott (folytatott) közgyűlésen a felperest nem "B", hanem "C" képviselte, a felperest a közgyűlés "C" meghatalmazásának állított hiányossága miatt zárta ki a szavazásból. Ezért "B" a 2006. december 20. napján kelt meghatalmazást - részvényesi képviseleti jogának igazolására - a 2007. január 17. napján megtartott közgyűlésen nem használta fel, függetlenül attól, hogy ez a meghatalmazás is csatolásra került a közgyűlés iratanyagához (G.40.096/2007/13. tjk. - "E" tanúvallomása). Így ennek ellenkezőjét az elsőfokú bíróság alaptalanul állapította meg.

Másfelől az ítéltábla egyetértett a felperes azon fellebbezési érvelésével, hogy az alperes közgyűlése idején hatályos alapító okirata VII./6. §-a a Gt.II. 221. §. (3) bekezdésének eltérést nem engedő (kogens) szabályaiba ütközően korlátozza a részvényesi képviselő részére adott meghatalmazás felhasználását, amikor rögzíti, hogy a meghatalmazás csak egy alkalomra szólhat, melynek hatálya kiterjed a határozatképtelenség miatt megismételt közgyűlésre is.

A Gt.II. 221. §. (3) bekezdése szerint ugyanis a képviseleti meghatalmazás érvényessége egy közgyűlésre vagy meghatározott időre, de legfeljebb 12 hónapra szól.

Ezen törvényhely helyes értelmezése szerint a meghatalmazó részvényes határozhat arról, hogy képviselőjét csak egy közgyűlésen való részvételre hatalmazza fel; avagy meghatározott - de: legfeljebb 12 havi - időn belül tartott több közgyűlésen való képviseletre. A Gt.II. 221. §. (3) bekezdése - szemben a Gt.III. 213. §. (3) bekezdésével - nem biztosítja a részvényeseknek a törvényi szabálytól való eltérést, eltérő alapító okirati szabályozással. Ezért az alperes perbeli közgyűlés idején hatályos alapító okirata VII./6. §-ának képviseleti jog korlátozására vonatkozó azon szabálya, hogy a meghatalmazás csak egy alkalomra szólhat a Gt.II. 221. §. (3) bekezdésébe ütközik, ezért semmis (Gt.II. 9. §. (1) bekezdés). Az elsőfokú bíróság ettől eltérő jogi állásfoglalása így téves, az alperes közgyűlése a jegyzőkönyv 5. pontjában pedig emiatt is indok nélkül kifogásolta a "B" részére adott, 2006. december 20-án kelt meghatalmazást.

Az említettek miatt az alperes közgyűlése a 6/2007. (V.3.) határozatával jogszabálysértően zárta ki a szavazásból a felperest. A szavazásból történő jogszabálysértő kizárás meggátolta a felperes alapvető részvényesi joga, a szavazati jog (Gt.II. 227. §.) gyakorlását; amely miatt a 2007. május 3. napján meghozott további közgyűlési határozatok (a 7.-13./2007. (V.3.)) jogszabálysértők, függetlenül attól, hogy a felperes kisebbségi részvényes. Ezért a Gt.II. 48. §. (2) bekezdése alapján a jogsértő társasági határozatok hatályon kívül helyezésének van helye. Ugyanakkor az 1.-5./2007. (V.3.) közgyűlési határozatokat a felperesi részvényesi

képviselő megszavazta, ezért ezen határozatokkal kapcsolatban a keresetindítás joga nem illette meg (Gt.II. 47. §. (4) bekezdés).

II.

A felperes további keresetével támadott 7./2007. (VI.27.) közgyűlési határozattal - a felperes és mások nemleges, valamint a többségi részvényes "F" Kft. igenlő szavazatával - az alperes közgyűlése arról határozott, hogy a "F" cégcsoport hitelfelvételével kapcsolatos óvadék és „kereszt készfizető kezesség” vállalását elfogadja, egyben felhatalmazza az igazgatóságot a banki okmányok aláírására.

A keresetben hivatkozott, az erre a keresetrészre alkalmazandó Gt.III. 20. §. (5) bekezdésének releváns szabálya szerint a határozat meghozatalánál nem szavazhat az a tag (részvényes), akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít, vagy a gazdasági társaság rovására más fajta előnyben részesít, valamint az sem, akivel a határozat szerint szerződés kell kötni.

A vitás közgyűlési határozat meghozatalát megelőző, a közgyűlési jegyzőkönyvben rögzített részvényesi vita alapján megállapítható, hogy a határozat napirendre vételét az indokolta, mert a "F" - 25-30 cégből álló, és alperest is magába foglaló - cégcsoportja, cégcsoportként közös hitelfelvétellel kívánta finanszírozni forrásigényét, melyhez kapcsolódóan a cégcsoport tagjai egymás hitelfelvételeiért is biztosítékot (készfizető kezességet, óvadékot) vállalnak a finanszírozó bank felé. A közös hitelfelvétel mellett a cégcsoport tervezte a cégcsoport tagvállalatai pénzének - cash-pool rendszerű - együttes kezelését is.

Annak a kérdésnek az eldöntésénél, hogy a vitás közgyűlési határozat meghozatalánál a felperes keresetében hivatkozott okból a többségi részvényes "F" Kft. a szavazásból kizárt volt-e, egyrészt abból kellett kiindulni, hogy a közgyűlési határozat alapján az alperes milyen - jövőbeni - banki, pénzügyi konstrukció mellett vállalt biztosíték nyújtását.

Az nem kétséges, hogy az alperes fellebbezésének helytálló hivatkozása szerint a "F" cégcsoport közös hitelfelvételére és az ahhoz kapcsolódó biztosíték nyújtására még nem került sor, azonban a közgyűlési jegyzőkönyvben a részvényesek által előadottakból megállapítható, hogy a többségi részvényes vállalatcsoportjában a közös hitelfelvétel mellett az ahhoz szorosan kapcsolódó cégcsoport szintű likviditáskezelést (cash-pool) tervezte. Ez utóbbi a cégcsoport tagvállalatai napi pénzmozgásának együttes kezelését jelenti, a cégcsoport főszámláján összesítve a tagvállalatok folyószámlái (az alszámlák) pozitív egyenlegét, mely lehetővé teszi, hogy a forrást igénylő tagvállalat a másik tagvállalat aktuálisan felesleges szabad pénzeszközéből finanszírozza hiteligényét. A tagvállalatok egymás között a főszámlán keresztül egymásnak nyújtott hitelekért és az ott elhelyezett betétekért a hitelintézeti kamatoknál kedvezőbb kamatot számolnak el, növelve ezzel a cégcsoport szintű megtakarítást. A másik oldalról pedig a főszámlát vezető hitelintézet a főszámla meghatározott kerete terhére hitelt nyújthat az egész vállalatcsoport részére, melynek hitelkamata - figyelemmel, hogy a vállalatcsoport valamennyi tagja ugyanannál a

banknál vezeti alszámláit, mely jelentős forgalmat generál - kedvezőbb, mintha külön-külön szerződne hitelkeretre. (Figyelőnet:2006. november 2. - „Spóroljunk a cég pénzén”)

Abban a bírói gyakorlat konzekvens, hogy a Gt.III. 20. §. (5) bekezdése III. fordulatóban meghatározottak alapján a részvényes a határozathozatalban akkor nem vehet részt, ha az ott írt előny, illetve hátrány egyidejűleg a határozathozatal következtében közvetlenül és azonnal megállapítható (Legfelsőbb Bíróság Gfv.VII.30.078/2004/9., Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.290/2004/4., Pécsi Ítéltábla Gf.V.30.157/2006/3.szám).

A fent részletezett - közös hitelfelvételre és folyószámla pénzkezelésre irányuló - konstrukció lényegéből következik, hogy jelenleg, az alperes közgyűlése biztosítékvállalásra vonatkozó határozatával nem határozható meg az a többségi részvényes ("F" Kft.) részére előálló előny, avagy az alperest sújtó hátrány, amely - a még meg nem kötött - közös hitel- és biztosítéki szerződésekből eredhet.

Ez az előny, illetve hátrány csak akkor lenne mérlegelhető, ha az alperes igazgatósága megkötötte volna a hitel- és biztosítéki szerződést, így ismeretes lenne annak tartalma is. Továbbá: ismert lenne a cégcsoport szerződésekben részes valamennyi tagjának aktuális likviditási helyzete (valamint jövőben várható gazdasági kilátásai), melyből prognózis lenne levonható arra nézve, hogy az alperes számára hátrányos-e a biztosítékvállalás, avagy azt a cégcsoport további vállalatai biztosítékvállalásának előnye kiegyenlíti.

Ezek miatt a közgyűlési határozatban foglalt biztosítékvállalás csak olyan üzletpolitikai döntésnek tekinthető, amelynek későbbi kihatása jelenleg nem ismert. Üzletpolitikai döntések, valamint azok későbbi következményei vizsgálatára pedig a társasági határozat felülvizsgálata iránti perben nem kerülhet sor, arra figyelemmel nincs helye a közgyűlési határozat hatályon kívül helyezésének a Gt.III. 45. §. (1) bekezdése alapján. (Legfelsőbb Bíróság Gfv.VII.30.078/2004/9.) Ugyanakkor - szintén emiatt - a Gt.III. 20. §. (5) bekezdésében meghatározott közvetlen és egyidejű előny, avagy hátrány sem határozható meg a vitás közgyűlési határozatból, így tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy azzal önmagában előállt az a vagyoni előny, amely az alperes rovására szolgál.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az alperes közgyűlési határozat meghozatalakor hatályos alapszabálya III./6. pontjának p.), s.) alpontjai szerint további közgyűlési döntést igényel a társasági saját tőke 25 %-át meghaladó (konkrét) hitelfelvétel, illetve a saját tőke 50 %-át meghaladó biztosítékvállalás. Ezért a szerződéskötést megelőzően a felperes a Gt.III. 49. §. (1) bekezdése alapján igényelheti annak közgyűlési napirendre tűzését.

Az elsőfokú bíróság alaptalanul következtetett arra is, hogy a közös hitelfelvételnél az alperes szerződést kötne többségi részvényesével, a "F" Kft.-vel is, amelyre figyelemmel a "F" Kft. szintén kizárt volt a szavazásból a határozathozatalnál. A közös hitel- és biztosítéki szerződések megkötésénél ugyanis a "F" Kft. többségi tulajdonában lévő tagvállalatok nem

a "F" Kft.-vel, hanem a finanszírozó hitelintézettel szerződnek, így a "F" Kft. ezen okból sem volt kizárt a szavazásból.

Ezekre figyelemmel az ítélőtábla az egyesített perben az elsőfokú bíróság G.40.096/2007/14. szám alatti ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperes 6.-13./2007. (V.3.) közgyűlési határozatait hatályon kívül helyezte, míg ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság G.40.132/2007/9. sorszám alatti ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítéleteket túlnyomórészt megváltoztató másodfokú határozat folytán a kölcsönösen fellebbező felperes, illetve alperes első- és másodfokú pernyerése között számottevő különbség nincs, ezért az ítélőtábla a Pp. 81. §. (1) bekezdése II. fordulata alapján úgy rendelkezett, hogy a felek viselni tartoznak a kétfokú eljárásban felmerült költségeiket.

Győr, 2008. június 23. napján

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: